

แบบฝึกหัด เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี (รสวรรณคดีไทย)

ตอนที่ ๓ จงพิจารณาว่าบทหรือกรองที่กำหนดให้ ปรากฏรสวรรณคดีไทยใด

เสาวรจนี	นารีปราโมทย์	พิโรธวาที	สัลลาปังคพิสัย
..... ๑.	“พงศ์กษัตริย์ทัศนนางเงือกน้อย ประไพพัตรลักษณ์ล้ำล้ำน้าคม ขนงเนตรเกศกร่อนสะอาด พระเพลนพิศคิดหมายเสียดายดวง		ดูแซมซ้อยโฉมเฉลาทั้งเผ้าผม ทั้งเนื่อนมนวลเปล่งออกแต่งทรง ดั่งสุรางค์นางนาฏในวังหลวง แล้วหนักหน่วงนึกที่จะหนีไป”
..... ๒.	“ถึงม้วยดินสิ้นฟ้ามหาสมุทร แม่นเกิดในใต้ฟ้าสุธาธาร แม่นเนื้อเย็นเป็นห้วงมหรณพ แม่นเป็นบัวตัวพี่เป็นภุมรา เจ้าเป็นถ้ำอำไพขอให้พี่ จะติดตามทรมสงวนนวลละออง		ไม่สิ้นสุดความรักสมครสมาน ขอพบพานพิศวาสไม่คลาดคลา ที่ขอพบศรีสวัสดิ์เป็นมัจฉา เขยผกาโกสมบุทุมทอง เป็นราชสีห์สมสู่เป็นคู่สอง เป็นคู่ครองพิศวาสทุกชาติไป”
..... ๓.	“อยากกลบรอยเท้าเปื้อนพื้นเรือนหอ ยิ่งอยากกลบยิ่งกระจำงไม่ร้างรา		ลบภาพคู่เคลียคลอกันต่อหน้า เห็นดาดาดาจึงจำไว้ดำใจ”
..... ๔.	“เหลือบเห็นกวางงาช้างดำขลับ งามเขาเป็นกิ่งกาญจนา คอก่งเป็นวงรวาวาด เหลียวหน้ามาดูภูมิ ยามวิงลิ่วล้ำดั่งลมส่ง		งามสรรพระดังตั้งเลขา งามนิลรัตน์รูจี รูปสะอาดคราวนางสำอางศรี งามดั่งนารีชำเลืองอาย ดัดตรงท่มพลันผ่นผาย”
..... ๕.	“แล้วว่าอนิจจาความรัก ตั้งแต่จะเชียวเป็นเกลียวไป สตรีใดในพิภพจบแดน ด้วยไฟรักให้เกินพักตรา โอ้อวเสียดายตัวนักร จะออกซ้อลือซัวไปทั่วทิศ		เพ็งประจักษ์ดังสายน้ำไหล ที่ไหนเลยจะไหลคืนมา ไม่มีใครได้แค้นเหมือนอกข้า จะมีแต่เวทนาเป็นเนื่องนิจ เพราะเชือล้นหลงรักจึงซ้ำจิต เมื่อพลั้งคิดผิดแล้วจะโทษใคร”
..... ๖.	“ลำดวนเอ๋ยจะด่วนไปก่อนแล้ว จะโรยร้างห่างสิ้นกลิ่นมาลี		ทั้งเกิดแก้วพิกุลยี่สุนสี จำปีเอ๋ยก็ปีจะมาพบ”

- ๗. “พระโยคีชี้หน้าว่าอู່เหม
เพราะหลงผัวมัวเมาเฝ้าตะโกง
อียักขาดตาโตโมโหมาก
นมสองข้างอย่างกระโปรงดูโคงเตง
- ๘. “น้องเอยน้องรัก
งามองค์ทรงลักษณ์วิไล
ที่หวังจากไมตรีจิต
ควรฤดวงใจไม่เมตตา
ช่างผินผันทันหลังไม่แลดู
เชิญชะม้ายชายตามาทางนี้
- ๙. “เคยหมอบไถ่ได้กลิ่นสุคนธ์ตรลบ
สิ้นแผ่นดินสิ้นรสสุคนธา
- ๑๐. “อัมรงค์รังแตนเป็นแหวนเพชร
ทับทิมแดงแสงวาม่างงามงด

ยังไ่ว่วนวายอิตายโง
ว่ากูโงมึงก็ตกนรกเอง
รูปก็กากปากก็เปราะไม่เหมาะเหม็ง
ผัวของเอ็งเขาระอาไม่น่าชม”
นวลละลองผ่องพักตร์เพียงไขไซ
พิศไหนดสารพันเป็นขวัญตา
รักร่วมสนิทเสน่หา
แต่จะตอบวาจาก็ไม่มี
โฉมตรูขัดใจสิ่งไรพี่
จะสะบัดเบือนหนีพี่ยาโย”
ละอองوبرสรื่นชื่นนาสา
วาสนาเราก็สิ้นเหมือนกลิ่นสุคนธ์”
แต่ละเม็ดแวววาวราวจะหยด
มรกตไพฑูรย์จรรูญราย”